

Plná harmonizace a její možné (ne)spravedlivé dopady

VĚRA KNOBLOCHOVÁ, MINISTERSTVO PRŮMYSLU
A OBCHODU ČR

Soud: Soudní dvůr Evropské unie

Označení judikátu: věc C-435/11, CHS Tour Services GmbH proti Team4 Travel GmbH, dosud nepublikováno ve Sbírce rozhodnutí

Datum rozhodnutí: 19. září 2013

Rozsah právní problematiky: nekalé obchodní praktiky, prodejní brožura obsahující nesprávnou informaci, případ, kdy obchodníkovi nelze vytknout žádné porušení povinnosti náležitě péče

Související judikatura: rozsudek ze dne 23. dubna 2009 ve spojených věcech VTB-VAB NV proti Total Belgium NV, C-261/07, a Galatea BVBA proti Sanoma Magazines Belgium NV, C-299/07, Sb. rozh. s. I-02949, rozsudek ze dne 9. listopadu 2010, Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, C-540/08, Sb. rozh. s. I-10909; rozsudek ze dne 14. ledna 2010, Plus

Warenhandelsgesellschaft, C-304/08, Sb. rozh. s. I-217, rozsudek ze dne 12. května 2011, Ving Sverige, C-122/10, Sb. rozh. s. I-3903

Relevantní ustanovení: směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně směrnice Rady 84/450/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2004/2006 (směrnice o nekalých obchodních praktikách)

Závěr soudu

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně směrnice Rady 84/450/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 („směrnice o nekalých obchodních praktikách“) musí být vykládána v tom smyslu, že v případě, kdy obchodní praktika splňuje všechna kritéria uvedená v čl. 6 odst. 1 této

směrnice k tomu, aby byla kvalifikována jako klamavá praktika vůči spotřebiteli, není namístě ověřovat, zda je taková praktika rovněž v rozporu s požadavky náležitě profesionální péče ve smyslu čl. 5 odst. 2 písm. a) téže směrnice, aby mohla být platně považována za nekalou, a tudíž zakázána na základě čl. 5 odst. 1 uvedené směrnice.

Předmětem následujícího komentáře je rozsudek, v němž se Soudní dvůr věnoval nekalým obchodním praktikám. Jedná se o oblast, kterou se tento soud zabývá poměrně pravidelně, zpravidla na základě žádostí vnitrostátních soudů o výklad směrnice o nekalých obchodních praktikách¹ (dále směrnice). Tato směrnice je založena na principu plné harmonizace a nedává členským státům příliš prostoru pro zakotvení vnitrostátních ustanovení, jež by se lišila od směrnice, a to ani tehdy, byla-li by pro spotřebitele příznivější. Některá její ustanovení však nejsou zcela jednoznačná, výkladové a aplikační problémy činí i systematika. Navíc se vztahuje, zejm. díky široké definici obchodní praktiky, na značnou škálu jednání obchodníků. Proto jsou žádosti soudů o výklad směrnice poměrně časté.

V komentovaném rozsudku se Soudní dvůr vyjadřoval ke kritériím, jež mají být aplikována při posuzování obchodních praktik při rozhodování o jejich přípustnosti či nepřípustnosti. Směrnice stanoví jednak kritéria obecná, dále kritéria pro nejčastější nekalé obchodní praktiky, jimiž jsou praktiky klamavé a agresivní, a v neposlední řadě taxativně vyjmenovává konkrétní nekalé praktiky, které jsou zakázány za všech okolností a u nichž příslušné orgány jejich „nekalost“ neposuzují.

Příležitost vyjádřit se k aplikaci kritérií měl Soudní dvůr na základě předběžné otázky rakouského nejvyššího soudu. Tento soud rozhodoval o mimořádném opravném prostředku a ke svému rozhodnutí potřeboval stanovisko Soudního dvora. Konkrétně se mu jednalo o to, jak postupovat při posouzení kalosti či nekalos-

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně směrnice Rady 84/450/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004.

ti obchodní praktiky v případě, kdy předmětná praktika sice objektivně splňovala kritéria klamavé obchodní praktiky, na druhou stranu však bylo jednoznačné, že nedošlo k porušení náležité profesionální péče ze strany subjektu, jenž se měl zakázané praktiky dopustit.

V níže komentovaném rozhodnutí musel tedy Soudní dvůr určit, na základě kterých kritérií se k obchodním praktikám při jejich posuzování přistupuje a jakou roli hraje profesionální jednání dotčených obchodníků. Ze závěru Soudního dvora vyplynulo, že ve většině případů musejí být zohledněna „pouze“ kritéria stanovená pro daný typ nekalé praktiky; míra zavinení obchodníků na její vyhodnocení jako praktiky nekalé mít příliš velký vliv nebude.

Skutkový základ případu

Společnosti CHS Tour Services GmbH (dále CHS) a Team4 Travel GmbH (dále Team4 Travel) jsou dvě rakouské společnosti provozující konkurenční cestovní kanceláře, jež se zaměřují na prodej lyžařských kurzů a zimních prázdnin v Rakousku pro školní skupiny ze Spojeného království. Předmětem sporu bylo tvrzení v brožurě společnosti Team4 Travel, podle něhož zajišťovala ubytování v některých ubytovacích zařízeních exkluzivně, tj. ubytování nemohlo být nabízeno jinou cestovní kanceláří. Ředitelka této společnosti se u dotčených zařízení ujistila o tom, že v nich ve stanoveném časovém období neexistovala předběžná rezervace jiné cestovní kanceláře, a rovněž dohlížela na to, aby s ohledem na dostupnou kapacitu v nich nemohla být žádná jiná organizovaná skupina ubytována. Smlouvy uzavřené mezi společností Team4 Travel a ubytovacími zařízeními navíc obsahovaly ustanovení, z nichž exkluzivita jasně vyplývala. Pro případ porušení exkluzivity byly smluvně ošetřeny i možné sankce.

Nicméně dotčené hotely porušily své smluvní povinnosti vůči společnosti Team4 Travel a přijaly pro stejná data rezervace také od společnosti CHS. Tato skutečnost však nebyla společnosti Team4 Travel známa a ta tedy pokojně nadále nabízela své brožury a sazebník s nabídkami ubytování, v nichž se o její exkluzivitu pro dotčená ubytovací zařízení hovořilo.

Podle společnosti CHS se tímto jednáním dopustila společnost Team4 Travel porušení zájmu nekalých obchodních praktik. Proto podala u příslušného soudu návrh na vydání předběžného opatření, jež by společnosti Team4 Travel zakázalo, aby prohlašovala, že ve stanovených datech mohou být určitá ubytovací zařízení rezervována pouze jejím prostřednictvím. Žalovaná společnost se bránila tvrzením, že jednak

respektovala náležitou profesionální péči vyžadovanou při zpracování brožur a sazebníku a jednak že do data jejich expedice nevěděla o smlouvách uzavřených mezi společností CHS a dotčenými hotely. Proto se nemohla dopustit žádné nekalé praktiky.

Soud rozhodující v prvním stupni dal společnosti Team4 Travel za pravdu; tento výsledek potvrdil i soud odvolací. Nicméně společnost CHS podala mimořádný opravný prostředek k Oberster Gerichtshof (nejvyšší soud), který měl určitě pochybnosti o správnosti závěrů soudů nižších instancí, a to ve vztahu ke koncepci nekalých praktik, jak je obsažena ve směrnici o nekalých obchodních praktikách. V této souvislosti poukázal na následující aspekty: čl. 5 odst. 2 směrnice stanoví, že obchodní praktika je nekalá, jsou-li splněny dvě kumulativní podmínky, a sice (i) praktika je v rozporu s požadavky náležité profesionální péče, a (ii) narušuje nebo je schopna narušit ekonomické chování průměrného spotřebitele. Články 6 a 8, které se týkají klamavých, resp. agresivních obchodních praktik však přebírají pouze druhou z podmínek, aniž by výslovně odkazovaly na náležitou profesionální péči. Nejvyšší soud si tak kladl otázku, zda unijní zákonodárce automaticky předpokládá u klamavé nebo agresivní praktiky porušení náležité profesionální péče či zda je obchodník oprávněn v konkrétním případě prokázat, že svou povinnost náležité profesionální péče neporušil. Podle jeho názoru svědčí logika spíše ve prospěch druhého výkladu, protože je-li ustanovení obecného charakteru předmětem dalšího upřesnění na základě zvláštních pravidel neodchylujících se od obecného ustanovení, nelze mít za to, že zákonodárce zamýšlel vyloučit jeden ze dvou základních prvků obecné normy. Nejvyšší soud tedy přerušil řízení a položil Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Má být článek 5 [směrnice o nekalých obchodních praktikách] vykládán v tom smyslu, že v případě klamavých praktik ve smyslu čl. 5 odst. 4 této směrnice je samostatné přezkoumání kritérií stanovených v čl. 5 odst. 2 písm. a) [téže směrnice] nepřipustné?“

Právní analýza

Podle konstatování Soudního dvora je třeba předběžnou otázku chápat širěji, a to v souvislostech, které vedly předkládající soud k jejímu položení. Týká se výkladu čl. 6 odst. 1 směrnice o nekalých obchodních praktikách a případného vztahu mezi tímto ustanovením a čl. 5 odst. 2 směrnice. Jádrem dotazu tedy je, zda ke kvalifikaci obchodní praktiky jako klamavé postačí

určit, že byla naplněna všechna kritéria uvedená v čl. 6 odst. 1 směrnice, nebo zda je nutné navíc ověřit, že je dotčená praktika rovněž v rozporu s požadavkem náležité profesionální péče dle čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice.

Než zahájil Soudní dvůr úvahy na toto téma, považoval za potřebné vypořádat se s otázkou, zda dotčená praktika představuje praktiku ve smyslu definice směrnice. K tomu uvedl, že v projednávaném případě je nade vši pochybnost, že informace týkající se exkluzivity při rezervaci ve vybraných ubytovacích zařízeních ve stanoveném časovém období, kterou nabízela společnost Team4 Travel, představovala obchodní praktiku ve smyslu definice uvedené v čl. 2 písm. d) směrnice a potvrzené ustálenou judikaturou.² Současně konstatoval, že je nezpochybnitelné, že předmětná informace týkající se exkluzivity byla objektivně nesprávná a tudíž pro průměrného spotřebitele představovala klamavou obchodní praktiku ve smyslu čl. 6 odst. 1 směrnice.

Následně se Soudní dvůr zabýval vyřešením výše zmíněné otázky předkládajícího soudu, který se ptal, zda pro potřeby aplikace čl. 6 odst. 1 směrnice a s přihlédnutím ke skutečnosti, že praktika společnosti Team4 Travel je klamavá ve smyslu tohoto ustanovení, stačí pro klasifikaci „nekalosti“ praktiky posoudit naplnění kritérií uvedených v citovaném ustanovení nebo zda je nutné také posoudit, zda je předmětná praktika navíc v rozporu s požadavky náležité profesionální péče. V projednávaném případě tomu tak nebylo, protože společnost Team4 Travel učinila vše pro to, aby deklarovanou exkluzivitu skutečně zaručila.

Své úvahy na toto téma zahájil Soudní dvůr připomenutím svých starších rozhodnutí, jež se týkala čl. 5 směrnice a v nichž již dříve zaznělo, že čl. 5 uvádí relevantní skutečnosti pro účely určení nekalé povahy obchodní praktiky. V odst. 1 tohoto ustanovení je stanoven zákaz nekalých obchodních praktik. Podle odst. 2 je obchodní praktika nekalá, jestliže je v rozporu s požadavky náležité profesionální péče a podstatně narušuje nebo je schopna podstatně narušit ekonomické chování průměrného spotřebitele. Odst. 4 stanoví dvě kategorie nekalých obchodních praktik, jimiž jsou praktiky klamavé a agresivní, pro něž jsou kritéria uvedena v konkrétních ustanoveních (články 6 až 9 směrnice). Kromě toho obsahuje příloha I směrnice taxativní výčet 31 obchodních praktik, které jsou na základě odst. 5 považovány za nekalé „za všech okolností“, aniž je třeba je specificky posuzovat (srov. rozsudky VTB-VAB a Galatea, body 53, 54, 55, 56; Plus Warenhandels-gesellschaft, body 42, 43, 44, 45; jakož i Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, body 31, 32, 33, 34).

V nastíněném kontextu Soudní dvůr poukázal na to, že čl. 5 odst. 4 neobsahuje žádný odkaz na obecnější kritéria uvedená v odst. 2 tohoto článku. Proto určení klamavé nebo agresivní povahy dotčené praktiky podle jeho názoru závisí pouze na jejím posouzení ve světle kritérií obsažených v člancích 6 a 7 (klamavé praktiky), resp. 8 a 9 (agresivní praktiky). Tento závěr podložil ještě odkazem na bod 13 odůvodnění směrnice, který konstatuje, že obecný zákaz stanovený směrnicí je vypracován na základě pravidel pro dva nejběžnější typy obchodních praktik, jimiž jsou praktiky klamavé a agresivní. Soudní dvůr tedy dovedl, že základní pravidlo směrnice, tj. zákaz nekalých obchodních praktik, je provedeno a konkretizováno specifitějšími ustanoveními zaměřenými na klamavé a agresivní praktiky. Jejich zákaz nezávisí na žádném jiném kritériu, než jsou ta, jež jsou obsažena v uvedených ustanoveních (tj. v člancích 6 až 9).

Poté Soudní dvůr zdůraznil další významný aspekt, a to, že znaky klamavé obchodní praktiky vyjmenované v čl. 6 odst. 1 směrnice jsou pojímány z hlediska spotřebitele jakožto adresáta nekalé obchodní praktiky (podobně srov. též rozsudek ze dne 12. května 2011, *Ving Sverige* C-122/10, Sb. rozh. s. I-3903, body 22 a 23) a odpovídají druhé podmínce charakterizující klamavou praktiku, která je uvedena v čl. 5 odst. 2 písm. b). Naproti tomu první podmínka obsažená v čl. 5 odst. 2 písm. a), tedy požadavek na to, že podmínka je v rozporu s požadavky náležité profesionální péče, v čl. 6 odst. 1 zmíněna není.

Podle Soudního dvora musí být tedy s ohledem jak na znění, tak na strukturu čl. 5 a čl. 6 odst. 1 směrnice, jakož i na její obecné uspořádání považována obchodní praktika za klamavou, jestliže jsou splněna kritéria uvedená v čl. 6 odst. 1 směrnice, aniž je třeba ověřovat, zda je rovněž splněna podmínka týkající se rozporu této praktiky s požadavky náležité profesionální péče stanovená v čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice. Pouze na základě tohoto výkladu lze podle jeho názoru zachovat účinek pravidel obsažených v člancích 6 až 9 směrnice. Pokud by byly podmínky pro jejich použití totožné s podmínkami uvedenými v čl. 5 odst. 2 směrnice, postrádaly by tyto články praktický smysl.

Další argument, který Soudní dvůr použil pro podporu uvedeného závěru, byl poukaz na cíl směrnice deklarovaný v bodu 23 odůvodnění.

² Viz např. rozsudky ze dne 23. dubna 2009, VTB-VAB a Galatea, C-261/07 a C-299/07, Sb. rozh. s. I-2949, bod 49; ze dne 14. ledna 2010, Plus Warenhandels-gesellschaft, C-304/08, Sb. rozh. s. I-217, bod 36, jakož i ze dne 9. listopadu 2010, Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, C-540/08, Sb. rozh. s. I-10909, bod 17.

Podle něho má být zaručena vysoká úroveň ochrany spotřebitelů prostřednictvím úplné harmonizace pravidel týkajících se nekalých obchodních praktik. Uplatněný výklad může totiž usnadnit skutečné použití čl. 6 odst. 1 směrnice ve smyslu příznivém pro zájmy spotřebitelů.

S ohledem na výše uvedené úvahy odpověděl Soudní dvůr na položenou otázku tak, že směrnice o nekalých obchodních praktikách musí být vykládána v tom smyslu, že v případě, kdy obchodní praktika splňuje všechna kritéria uvedená v čl. 6 odst. 1 směrnice k tomu, aby byla kvalifikována jako klamavá praktika vůči spotřebiteli, není namístě ověřovat, zda je taková praktika rovněž v rozporu s požadavky náležitě profesionální péče ve smyslu čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice, aby mohla být platně považována za nekalou, a tudíž zakázána na základě čl. 5 odst. 1 směrnice.

Závěr

Výše komentované rozhodnutí Soudního dvora z oblasti ochrany spotřebitelů bylo zaměřeno na neustále aktuální problematiku nekalých obchodních praktik vůči spotřebitelům. Jak již bylo řečeno v úvodu, tato oblast je v evropském právu regulována směrnicí o nekalých obchodních praktikách, která je častým zdrojem otázek vnitrostátních soudů adresovaných Soudnímu dvoru s žádostí o výklad.

V komentovaném rozhodnutí Soudní dvůr navázal na své předchozí judikáty, nicméně výchozí situace byla poněkud odlišná. Jak vyplývá z položené otázky rakouského nejvyššího soudu, jednalo se o posouzení situace, kdy subjekt žalovaný u národního soudu sice svým jednáním naplnil kritéria klamavé praktiky uvedená ve směrnici, avšak jeho jednání bylo nezaviněné. Navíc bylo zcela zřejmé, že jednal s náležitou profesionální péčí.

Posouzení nebylo vůbec snadné. Rakouské soudy rozhodující v první a druhé instanci shodně dospěly k závěru, že se žalovaná společnost protiprávního jednání nedopustila. Ztožnily se s obhajobou žalované společnosti, která se bránila tvrzením, že jednak respektovala náležitou profesionální péči a jednak že nevěděla o skutečnostech (v daném případě o smlouvách uzavřených mezi jejím konkurentem a dotčenými hotely), které způsobily, že se její jednání stalo/mohlo stát nekalou praktikou. Nejvyšší soud, který o sporu rozhodoval v poslední instanci, se rovněž klonil k závěru, že se o nekalou praktiku nejedná, nicméně usoudil, že pro konečné rozhodnutí potřebuje výklad Soudního dvora, jenž se týkal kritérií, která směrnice stanoví pro posuzování různých kategorií obchodních praktik.

Soudní dvůr výklad poskytl a jeho závěr byl, dalo by se říci „kupodivu“, opačný, než byly závěry vnitrostátních soudů, jež se případem zabývaly. Podle jeho názoru není namístě zkoumat, zda je určitá praktika v rozporu s požadavky náležité profesionální péče, aby bylo možné ji označit za klamavou, pokud naplňuje všechna kritéria výslovně stanovená pro tento druh nekalé praktiky. Soudní dvůr přitom zdůraznil, že znaky klamavé praktiky jsou pojímány z hlediska spotřebitele jakožto jejího adresáta a není tedy třeba se zabývat dodržením náležitě profesionální péče. Ta je sice jako jedno z kritérií zmíněna v rámci obecného vymezení nekalé obchodní praktiky v čl. 5 odst. 2 písm. a), nicméně toto ustanovení se nepoužije vzhledem k tomu, že v odst. 4 téhož ustanovení jsou uvedeny nejvýznamnější příklady nekalých praktik, které odkazují na vlastní kritéria jejich posuzování uvedená v čl. 6 až 9. Soudní dvůr je přesvědčen, že pouze na základě tohoto přístupu může být dosaženo účinku citovaných ustanovení a dosaženo pro spotřebitele příznivé aplikace směrnice.

Závěr Soudního dvora má sice určitou logiku, nicméně nabízí se otázka, zda by nebylo možno aplikovat i jiný právní výklad, a také, zda jde o rozhodnutí spravedlivé. Pokud jde o alternativní výklad, připomínám názor rakouského nejvyššího soudu, k němuž se rovněž přikláním. Tento soud konstatoval, že čl. 5 odst. 2 směrnice stanoví, že obchodní praktika je nekalá, jsou-li splněny dvě kumulativní podmínky, a sice (i) praktika je v rozporu s požadavky náležitě profesionální péče, a (ii) narušuje nebo je schopna narušit ekonomické chování průměrného spotřebitele. Čl. 5 odst. 4 říká, že praktiky jsou zejména nekalé, jsou-li klamavé nebo agresivní ve smyslu dotčených ustanovení směrnice, na něž odkazují. Tato ustanovení (články 6 až 9) přebírají pouze druhou z podmínek, aniž by výslovně odkazovaly na náležitou profesionální péči. Je tedy otázkou, zda unijní zákonodárce automaticky předpokládá u klamavé nebo agresivní praktiky porušení náležitě profesionální péče či zda je obchodník oprávněn v konkrétním případě prokázat, že svou povinnost náležitě profesionální péče neporušil. Rakouský soud se přiklonil k druhému výkladu s argumentem, je-li ustanovení obecného charakteru předmětem dalšího upřesnění na základě zvláštních pravidel neodchylujících se od obecného ustanovení, nelze mít za to, že zákonodárce zamýšlel vyloučit jeden ze dvou základních prvků obecné normy. Naopak Soudní dvůr přijal, ve shodě s generálním advokátem Wahlem, výklad protichůdný, když byl toho názoru, že naplnění specifických kritérií nekalé

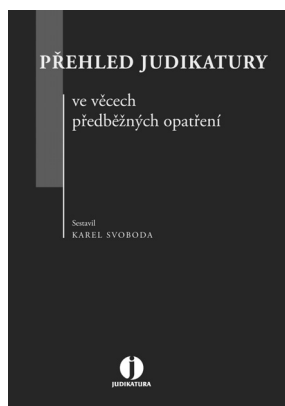
praktiky postačí k vyhodnocení konkrétní praktiky jako nekalé a tedy zakázané. Z uvedeného je zřejmé, že Soudní dvůr preferuje výklad „top-down“: nejprve je třeba zkoumat, zda se praktika objevuje na černém seznamu. Pokud ne, přichází v úvahu test splnění kritérií stanovených pro klamavé a agresivní praktiky. Nejsou-li naplněna ani tato kritéria, praktika se posoudí podle obecného testu. A pouze v jeho případě se dle směrnice praktika posuzuje také ve světle náležité profesionální péče.

Ve vztahu ke spravedlnosti lze mít ve vztahu k dopadům tohoto závěru oprávněné pochybnosti, a to především pokud by šlo o situace podobné té v projednávaném případě. V něm společnost vyvinula maximální úsilí k zajištění exkluzivity a celkově prokázala obezřetnost při jednání se smluvními partnery. Lze takovou společnost spravedlivě odsoudit za to, že její smluvní partner nesplnil své závazky a postavil ji tak svým jednáním do pozice subjektu, jenž porušuje právo? Jaké dopady má takový

přístup na konkurenty dotčené společnosti, na jejich vzájemné soutěžní vztahy a na hospodářskou soutěž jako takovou?

Závěrečná poznámka se týká dopadů na český právní řád. Úprava nekalých obchodních praktik je obsažena v zákoně č. 634/1992 Sb. o ochraně spotřebitele, v platném znění. Tento zákon obsahuje jednak hmotně právní ustanovení implementující směrnici o nekalých obchodních praktikách, a dále správní sankce za jejich porušení. Zákon však zakotvuje rovněž liberální důvod, podle něhož obchodník za správní delikt neodpovídá, prokáže-li, že vynaložil veškeré možné úsilí k tomu, aby porušení právní povinnosti zabránil. A právě v této souvislosti je nasnadě otázka, zda by byla případná liberace obchodníka dle našeho zákona v případě, jako byla skutková podstata v komentovaném rozhodnutí, slučitelná s rozhodnutím Soudního dvora. Obávám se, že jednoznačná odpověď na ni neexistuje; osobně se kloním k závěru, že nikoliv.

KNIŽNÍ NOVINKA Z NAKLADATELSTVÍ WOLTERS KLUWER

Přehled judikatury ve věcech předběžných opatření sestavil Karel Svoboda

Právní úprava předběžných opatření je stále podrobnější a komplikovanější. Přibývají nové typy předběžných opatření a rovněž instituty, které mají zneužívání předběžných opatření zamezit. I z těchto důvodů naše nakladatelství přistoupilo k vydání tohoto Přehledu.

Pokud se judikatura v některých problémových směrech vyvíjí nebo není jednoznačná nebo pokud některý institut doznává od 1. 1. 2014 zásadnějších změn, připojuje autor k textu vlastní poznámku, v níž situaci komentuje, včetně uvedení, do jaké míry je judikatura využitelná.

Přehled se zabývá například těmito tématy:

- pravidla řízení o předběžném opatření
- důvody pro vydání předběžného opatření
- následky nesplnění povinnosti uložené předběžným opatřením
- výkon předběžných opatření
- předběžná opatření v řízení podle soudního řádu správního

Závěrečné kapitoly se věnují podobným institutům předběžnému opatření, a to smírčímu řízení, prohlášení otcovství a zajištění důkazu.

Autorem Přehledu je odborník na občanské právo procesní, místopředseda okresního soudu Plzeň-město JUDr. Karel Svoboda, Ph.D.

Brožovaná vazba, 422 Kč

Titul objednávejte na www.obchod.wkcr.cz